

פסחים יד

הדרגה:	מטמא:	דוגמאות
אבי אבות הטומאה	אדם וכלים	גוף של המת
אב הטומאה	אדם וכלים, אוכלים ומשקים	אדם שהוא טמא מת, נדה, יולדת, זב, זבה, נבלה, שרץ מחי שרצים,
ראשון לטומאה	אוכלים ומשקים	אדם או כלים שנטמאו על ידי אב הטומאה
שני לטומאה	אוכלים ומשקים רק לתרומה וקדשים	אוכלים ומשקים שנטמאו על ידי ראשון לטומאה
שלישי לטומאה	אוכלים ומשקים רק לקדשים	אוכלים ומשקים (תרומה או קדשים) שנטמאו על ידי שני לטומאה
רביעי לטומאה	-----	אוכלים ומשקים (קדשים) שנטמאו על ידי שלישי לטומאה

משנה.

רבי חנינא סגן הכהנים אומר: מימיהם של כהנים לא נמנעו מלשרוף את הבשר שנטמא (שני/שלישי) עם הבשר שנטמא (ראשון)

↑
 בולד הטומאה (ראשון/שני)
 ↑
 אף על פי שמוסיפין טומאה על טומאתו - הבשר המקורי הופך לשני

הוסיף רבי עקיבא ואמר: מימיהם של כהנים לא נמנעו מלהדליק את השמן שנפסל (שלישי לטומאה) בטרם מת (אב הטומאה)

↑
 בטבול יום (שני לטומאה)
 ↑
 אף על פי שמוסיפין טומאה על טומאתו - השמן הופך לשני

אמר רבי מאיר: מדבריהם למדנו ששורפין תרומה טהורה עם הטמאה בפסח. דחיית דברי ר' מאיר: אמר רבי יוסי: אינה היא המדה. ומודים רבי אליעזר ורבי יהושע ששורפין זו לעצמה וזו לעצמה, על מה נחלקו - על התלויה ועל הטמאה, שרבי אליעזר אומר: תשרף זו לעצמה וזו לעצמה, ורבי יהושע אומר: שתיהן כאחת.

קושי על ר' חנינא סגן הכהנים: מכדי, בשר שנטמא בולד הטומאה מאי הוי - שני, כי שרף ליה בהדי בשר שנטמא באב הטומאה מאי הוי - שני, שני ושני הוא, מאי מוסיף לו טומאה על טומאתו איכא?

תירוצ: אמר רב יהודה: הכא בולד וולד עסקינן, דהוי ליה שלישי, וקסבר: שלישי מותר לעשותו שני.

עוד קושי על ר' חנינא: והא אין אוכל מטמא אוכל! דתניא: **יכול יהא אוכל מטמא אוכל - תלמוד**

לומר וכי יתן טמא על זרע ופך טמא עליו טמא הוא - הוא - טמא, ואין עושה כיוצא בו טמא.

תירוצ 1: הניחא לאביי דאמר: לא שנו אלא בחולין. אבל בתרומה וקדשים - עושה כיוצא בו.

תירוצ 2: ולרב אדא בר אהבה משמיה דרבא נמי, דאמר: לא שנו אלא חולין ותרומה אבל בקדשים - עושה כיוצא בהן - שפיר.

קושי: אלא לרבינא משמיה דרבא, דאמר: מקרא מלא דיבר הכתוב, לא שנה חולין לא שנה תרומה, לא שנה קדשים - אינו עושה כיוצא בו. מאי איכא למימר?

תירוצ 3: הכא במאי עסקינן - דאיכא משקין בהדי בשר, דקא מיטמא מחמת משקין.

דחייה: אי הכי, האי עם הבשר שנטמא באב הטומאה? עם הבשר ומשקין מיבעי ליה!

תירוצ 4: אלא: נהי דאין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא, מדרבנן מיהו מטמא.

הוסיף רבי עקיבא מימיהן של כהנים לא נמנעו מלהדליק כו'.

קושי: מכדי, שמן שנפסל בטבול יום מאי הוי - שלישי, וכי מדליק ליה בנר שנטמא בטמא מת מאי הוי - שני, מאי קא משמע לך - שלישי מותר לעשותו שני, היינו הך!

תירוץ: אמר רב יהודה: הכא בנר של מתכת עסקינן, דרחמנא אמר **כחלץ חרב** - חרב הרי הוא כחלל, והויה ליה אב הטומאה, וקסבר: שלישי מותר לעשותו ראשון.
קושי: ומאי דוחקיה דרב יהודה לאוקמיה בנר של מתכת? נוקמיה בנר של חרס, ומאי **הוסיף** - דאילו התם טמא וטמא, ואילו הכא - פסול וטמא!
תירוץ: אמר רבא: מתניתין קשיתיה, מאי איריא דתני **נר שנטמא בטמא מת**? ניתני שנטמא בשרץ! אלא: איזהו דבר שחלוקה טומאתו בין טומאת מת לשרץ - הוי אומר זה מתכת.

דיוק מדברי ר' עקיבא: אמר רבא: שמע מינה, קסבר רבי עקיבא: טומאת משקין לטמא אחרים - דאורייתא. דאי סלקא דעתך דרבנן - מכדי, האי נר מאי קא מהניא להאי שמן? אי לאיפסולי גופיה - הא פסיל וקאי.
קושי על הדיוק: ממאי, דילמא לטמא אחרים מדרבנן!
תירוץ: אי מדרבנן - מאי איריא באב הטומאה, אפילו בראשון ושני נמי תחלה הוי, דתנן: **כל הפוסל את התרומה - מטמא משקין להיות תחלה, חוץ מטבול יום**. אלא שמע מינה: דאורייתא היא.

אמר רבי מאיר מדבריהם למדנו וכו'.

שאלה: מדבריהם דמאן?

תשובה 1 ודחייתה: אילימא מדברי רבי חנינא סגן הכהנים - מי דמי? התם - טמא וטמא, הכא - טהור וטמא.

תשובה 2 ודחייתה: ואלא מדברי רבי עקיבא - מי דמי? התם - פסול וטמא, הכא - טהור וטמא.

תירוץ לדחייה/לדחיות: נימא קסבר רבי מאיר: מתניתין באב הטומאה דאורייתא, וולד הטומאה דרבנן. דמדאורייתא טהור מעליא,

